

екзалтиран патриот, станал обаче виновник през 1876 г. за парализиране на организацията в родния си Сливен в навечерието на Априлското въстание, донасяйки от Румъния недоверната вест за отлагане на приготовленията. Този неблагоприятен факт, отразен и от други автори, е затъмнил намесата на Топалов в събитията от 1867 г. Д-р С. Табаков бегло отбелязва, че тогава същият деец е сред буйните сливенски младежи, сформирани от Ан. Хаджидобрев в тайна дружина.⁷⁴ Самият Д. Топалов в изложение към молбата си за поборническа пенсия твърди, че през 1866-1868 г. е действал "по съставяне на комитети в Сливен". Освен това той изтъква, че в 1867 г. лично набирал четници и при идването на Хитовата чета излязъл с другарите си /малка чета/ в планината, а след оттеглянето на П. Хитов към Сърбия се присъединил към Желю войвода и с неговата чета останал цяло лято в Сливенския балкан и неведнъж с оръжие отбивали потери "до второто нареждане на Никола Даскалов". Покрай тези си прояви Д. Топалов съобщава още един интересен детайл - че е кореспондирал с Н. Даскалов; твърди още, че по-късно - през 1869 г., участвал в подновяването на комитета в Сливен.⁷⁵ Без да се изключва елемент на себеизтъкване в мемоарния източник, може да се приеме за достоверна информацията в него, отнасяща се за 1867 г., тъй като в пенсионното дело се визира удостоверение, подписано от П. Хитов, потвърждаващо, че тогава Д. Топалов наистина е извел момчета в Балкана.

Имената на малцина от сливенските укриватели - ятаци, улеснявали бунтовниците през 1867 г., се споменават в изворите. Между тях са: Стефан Генчов - наречен от д-р Табаков сподвижник на освободителното дело,⁷⁶ Никола Ив. Кючуков - комуто е възложено да доставя храна и подпомага през есента и зимата на 1867 г. присъединилия се към Хитовата чета Илия Господинов /Гунчо/ от Сливен, хайдутувал преди това в околностите му, укривал се тук след оттеглянето на четата на главния войвода. Към съчувствениците следва да се споменат и ятациите на Илия Господинов - братя Маневи, в чиято къща той пребивава тайно няколко месеца. За настроенията на сподвижниците в Сливен е показателно, че Илия изпраща, както твърди Н. Кючуков, нарочен човек при брат си в Румъния, за да разбере какви са намеренията на революционната емиграция за следващата година. И научавайки, че Хаджи Димитър ще мине в България с голяма чета, се заел с подготовка на земляците за продължаване на борбата.⁷⁷

Без съмнение кръгът от сливенци, ангажирани с приготовленията за улесняване на четите при разгръщане на въстаническите им действия, или готови лично да се наредят под знамето на бунта, е бил значително по-широк, отколкото го отразяват известните ни извори. Ала структурата /организацията/, от чието име местните дейци полагат усилия да ускорят деня на освобождението, остава неясна. От спомените и приложените свидетелства в проучените пенсионни дела не личи организационната форма на групата съмишленици, остава неизвестно и кои лица съставят ядрото, респективно комитета. При все това имаме всички основания да предполагаме, че дълбоките корени, които са пуснали революционните идеи сред сливенските българи, се дължат, от една страна, на живите хайдушки традиции и силното